

Tahák: Kamenivo, kámen a dlažba

Doplňek k oddílu Stavba a zahrada, kde je kalkulačka dlažby a výkopu a skladba dlážděné cesty.

Frakce kameniva a jejich použití

Frakce	Co to je	Použití
0–2 a 0–4	písek	spárování dlažby, malty, betony, pískoviště
2–4 a 4–8	drť (drcené kamenivo)	lože pod dlažbu, stahuje se latí do roviny
8–16	drcené nebo těžené kamenivo	beton, drenážní vrstvy, okapové chodníčky
16–32	štěrk	drenáže, zásyp kolem trubek, podkladní vrstvy
32–63	hrubý štěrk	spodní nosné vrstvy pod pojezdové plochy
0–32 a 0–63	štěrkodrt' (směs všech velikostí)	nosná vrstva pod dlažbu, nejlépe se zhutní

- **Proč štěrkodrt':** směs drobných i velkých zrn vyplní mezery a po zhutnění drží jako jeden celek. Čistá frakce 16–32 se nezhuťne, zrna se o sebe jen opírají, ale dobře propouští vodu.
- **Hutnění:** po vrstvách asi 10 cm, vibrační deskou několika přejezdy. Kamenivo má být mírně vlhké, suché i rozbahněné se hutní špatně. Po zhutnění klesne objem asi o 20 až 30 %.
- **Hmotnost:** písek a štěrk váží zhruba 1,5 až 1,7 tuny na kubík, jedna tuna je tedy asi 0,6 m³.
- **Obrubníky:** do betonového lože s opěrou z betonu na vnější straně, aby se dlažba nerozjížděla. Obrubník se klade dřív než dlažba.
- **Lože:** drť 4–8 v tloušťce 3 až 4 cm, jen stáhnout latí po vodicích trubkách, nehtnit a pak po něm nechodit.
- **Spárování:** zametat suchým pískem 0–2 nebo 0–4 a pak dlažbu zavibrovat přes gumovou podložku. Polymerní písek po zvlhčení ztuhne a omezí plevel. U přírodního kamene i malta, ale ta praská, když se podklad pohne.
- **Spád:** 1,5 až 2 % od domu, aby voda odtékala. Spád spočítáš v oddílu Stavba a zahrada.

Přírodní kámen v zahradě

Kámen	Vlastnosti	Použití
žula	velmi tvrdá, mrazuvzdorná, nenasákavá	kostky, obrubníky, schody, pojezdové plochy
čedič	tvrdý, tmavý, po dešti kluzký	kostky, mozaika, štěrk
porfyr	tvrdý, červenohnědý, drsný	kostky, štípané desky
rula a břidlice	štípe se na desky	šlapáky, obklady, střešní krytina u břidlice
pískovec	měkčí, nasákavý, dobře se opracuje	zídky, obklady, okrasné prvky; na pojezd ne
vápenec a mramor	měkčí, nesnáší kyseliny a posypovou sůl	obklady, dekorace, interiér

Žulové kostky: spotřeba na metr čtvereční (orientačně, se spárou)

Velikost kostky	Kusů na m ²
4/6 cm (mozaika)	asi 250 až 300
8/10 cm	asi 100
10/12 cm	asi 70 až 80
15/17 cm	asi 35

Otázky k opakování

Proč se pod dlažbu dává štěrkodrt a ne čistý štěrk?

Štěrkodrt obsahuje zrna všech velikostí, mezery se vyplní a po zhutnění drží pevně. Čistý štěrk se nezhutní.

Jak silné vrstvy se hutní?

Asi po 10 cm, vibrační deskou, kamenivo mírně vlhké.

Z čeho se dělá lože pod dlažbu?

Z drtě 4–8 v tloušťce 3 až 4 cm, jen se stáhne latí a nehutní.

Jaký spád má mít terasa u domu?

1,5 až 2 % směrem od domu.

Proč pískovec nepatří na příjezdovou cestu?

Je měkčí a nasákavý, pod autem a mrazem by se rozpadal.

Kolik kubíků je tuna písku?

Asi 0,6 m³.